



Nordsjællands Landboforening

Sendt på mail til formanden@nola.dk

Kystdirektoratet

J.nr. 2025 - 36316

Ref. avi

Den 17. december 2025

Tilladelse til genetablering af stenrev på Dronningedyssen, Issefjorden

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse til genetablering af stenrev på Dronningedyssen i Issefjorden.

Tilladelsen indeholder afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, kysthabitatbekendtgørelsen og miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at det ansøgte kan tillades efter kystbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratet har vurderet, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2.

Lovgrundlag

Etablering af stenrev på søterritoriet kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16 a, stk. 1, nr. 2 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr 245 af 28/02/2025). I henhold til § 16 a, stk. 4, kan der stilles vilkår i forbindelse med en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 a.

Kystdirektoratet skal, når der træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, vurdere om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr 654 af 19/05/2020).

Kystdirektoratet skal, når træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, samtidig vurdere om projektet kræver en miljøkonsekvensvurdering (VVM), jf. § 21, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (LBK nr 4 af 03/01/2023).

Tilladelsen gives på følgende vilkår

Fælles vilkår efter kystbeskyttelsesloven og kysthabitatbekendtgørelsen:

1. Udformningen og etableringen af revet skal ske i overensstemmelse med det ansøgte.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af revet eller anlægsmetoderne.

Vilkår efter kystbeskyttelsesloven:

3. Tilladelsen bortfalder, hvis anlægsarbejdet ikke er afsluttet indenfor 5 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
4. Samtidig med at anlægsarbejdet afsluttes, skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Beredskabsstyrelsen - Sikre Farvande (sifa@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) underrettes herom. Snarest herefter skal samme myndigheder tilsendes en færdigmelding, som dokumenterer at projektet er opført i overensstemmelse med tilladelsen samt angiver revets endelige position og udformning.
5. Tilladelsen til at etablere stenrevet, samt det opførte rev, må ikke uden tilladelse fra Kystdirektoratet overdrages til andre.
6. Revet eller dele heraf kan af Kystdirektoratet kræves fjernet, for ejers regning, såfremt vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.

Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Beredskabsstyrelsen - Sikre Farvande (sifa@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) skal underrettes umiddelbart efter revets permanente fjernelse.

I forbindelse med en fjernelse af revet skal området bringes i en stand så tæt på de forhold, som eksisterede inden revets etablering, som muligt.

Der skal tilsendes Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Beredskabsstyrelsen - Sikre Farvande (sifa@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) dokumentation for reetableringen.

Fælles bemærkninger:

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af revet for et, i forbindelse med revets tilstedeværelse eller etablering, opstået civilretligt ansvar.

Tilladelsen indeholder ikke en garanti for den projekterede konstruktions sikkerhed eller stabilitet.

Det er en forudsætning for tilladelsens udnyttelse, at de anvendte marksten er rengjorte, før de udlægges, samt at der bevares en mindstedybde på 2 meter over revet.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på bekendtgørelse nr. 1229 af 3. oktober 2023 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Afgørelse efter kystbeskyttelsesloven

Kystdirektoratet har vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt med den begrundelse, at der ikke synes at være væsentlige hensyn, som taler imod projektet. Kystdirektoratet har bl.a. vurderet, at der ikke er væsentlige naturhensyn som taler imod projektet, ligesom der ikke synes at være hensyn i øvrigt, som taler imod projektet.

I forbindelse med Kystdirektoratets vurdering er der bl.a. blevet lagt vægt på de indkomne høringssvar, samt at formålet med projektet er at genetablere stenrev på Dronningedyssen i Issefjorden. I den forbindelse er det vægtet, at der med stor sandsynlig har været stenfisket i området, samt at der er forekomst af spredte sten, hvorfor lokaliteten vurderes at være egnet til formålet.

Det vurderes, at genetablering af stenrev vil bidrage til en øget biodiversitet i området ved at danne habitater, der adskiller sig fra de nuværende habitater i området.

Ifølge genbesøget af vandområdeplan 2021-2027 er den samlede økologiske tilstand i vandområde nr. 165 (Isefjord, indre) ringe, mens den kemiske tilstand er ikke-god. Målsætningen for området er, at der skal være god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Målsætningen for både den økologiske og kemiske tilstand er således ikke opfyldt. Det er Kystdirektoratets vurdering, at projektet ikke vil hindre målopfyldelse af god økologisk, samt god kemisk, tilstand inden for vandområdet. Det vurderes desuden, at projektet ikke vil forringe de eksisterende tilstande.

I forhold til havstrategidirektivet vurderer Kystdirektoratet, at projektet samlet set ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af de 11 deskriptorer og dermed ikke vil medføre en forringelse af havmiljøet.

Kystdirektoratet har i forbindelse med ovenstående vurderinger, i forhold til vandområdet og havstrategi, vægtet, at der er tale om anlægsarbejder af begrænset varighed og omfang, hvorfor påvirkningen på havmiljøet alene er midlertidig. Det er videre tillagt vægt, at projektet omhandler genetablering af stenrev i området, hvilket kan medvirke til en forbedring af havmiljøet lokalt.

Projektområdet overlapper med generel anvendelseszone G65, og Kystdirektoratet vurderer på den baggrund, at projektet ikke er i strid med havplanen.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger, herunder de indkomne høringssvar og egne konkrete vurderinger samt almene erfaringer fra sagsområdet.

Afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Det ansøgte projekt vil finde sted ca. 4 km syd for nærmeste Natura 2000-område, nr. 155: Udby Vig, som er delvist marint. Områdets udpegningsgrundlag fremgår af bilag 1. Der er kendskab til bilag IV-arten marsvin i området.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området. Kystdirektoratet vurderer således, at projektet ikke vil påvirke de 12 terrestriske naturtyper og arter, idet projektområdet er beliggende på søterritoriet ca. 4 km fra den terrestriske del af Natura 2000-området. Kystdirektoratet vurderer videre, at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af de udpegede marine naturtyper vadeblade og bugt grundet afstanden på ca. 4 km (fugleflugtslinje) mellem projektområdet og de udpegede områder. Kystdirektoratet vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratet vurderer endvidere, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV arten marsvin samt påvirke arten på individniveau. Kystdirektoratets vurdering skyldes bl.a. projektets begrænsede omfang og karakter samt den kortvarige anlægsfase.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger og egne konkrete vurderinger samt almene erfaringer fra sagsområdet.

Begrundelse for at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingsloven

Det ansøgte projekt er efter Kystdirektoratets vurdering ikke omfattet af bilag 1 eller 2 i miljøvurderingsloven.

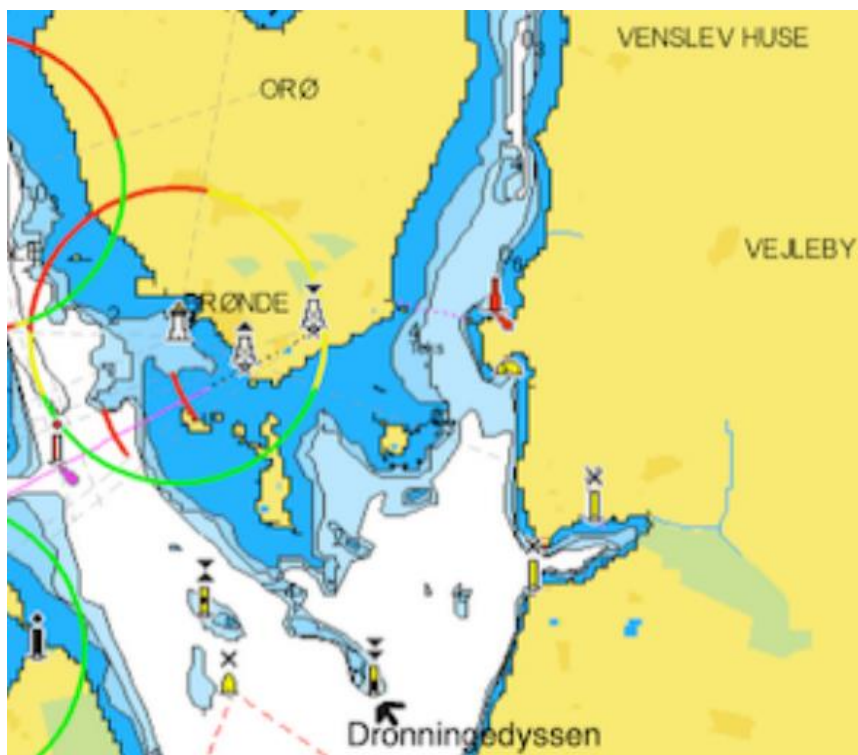
Kystdirektoratet har endvidere ikke kendskab til, at det ansøgte projekt er en del af et større projekt på land eller vand, som er omfattet af miljøvurderingslovens regler.

Det er derfor Kystdirektoratets vurdering, at der ikke er hverken funktionel sammenhæng med andre projekter eller på anden måde integreret sammenhæng med andre projekter.

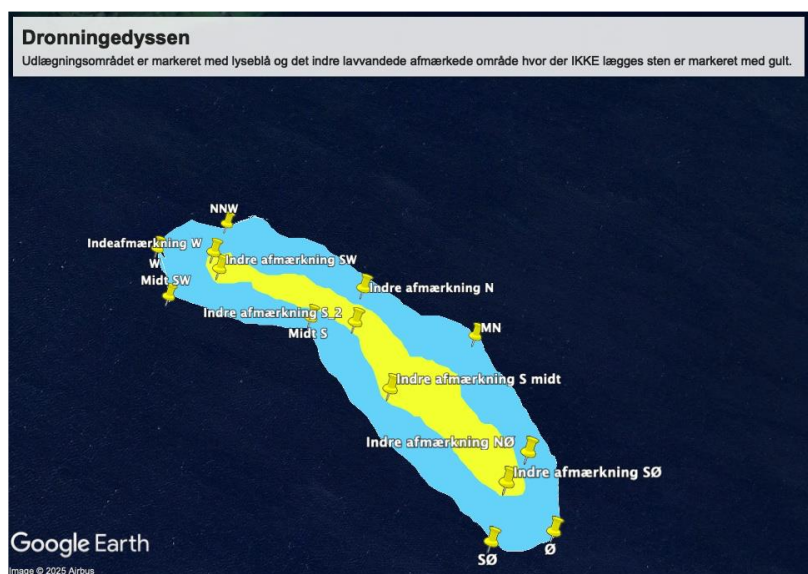
Vurderingen er foretaget på baggrund af det ansøgte, Kystdirektoratets kendskab til området og andre sager, ligesom ansøgningen har været sendt i høring ved kommunen og en lang række statslige myndigheder og interesseorganisationer, som ikke har oplyst om andre projekter.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen omfatter genetablering af stenrev på Dronningedyssen. Det ansøgte projektområde er vist på kortudsnittene på næste side.



Det blå område, på nedenstående figur, angiver projektområdet.



Området er afgrænset af nedenstående positioner, som markerer hhv. projektområdets ydre og indre afgrænsning.

Ydre afgrænsning:

Ø: 55°43,324N 11°49,911Ø

SØ: 55°43,313N 11°49,784Ø

Midt S: 55°43,585'N 11°49,395'Ø

Midt SW: 55°43,615'N 11°49,063'Ø

W: 55°43,685'N 11°49,019'Ø

NNW: 55°43,723'N 11°49,177'Ø

MN: 55°43,560'N 11°49,768'Ø

MNØ: 55°43,376'N 11°49,920'Ø

Indre afgrænsning:

Indre afmærkning W: 55°43'40.69"N 11°49'9.21"Ø

Indre afmærkning N Midt: 55°43'37.52"N 11°49'30.72"Ø

Indre afmærkning NØ: 55°43'24.72"N 11°49'52.16"Ø

Indre afmærkning SØ 55°43'22.62"N 11°49'49.23"Ø

Indre afmærkning S midt: 55°43'29.37"N 11°49'34.64"Ø

Indre afmærkning S_2: 55°43'34.66"N 11°49'29.73"Ø

Indre afmærkning SW: 55°43'39.20"N 11°49'10.32"Ø

Der udlægges sten indenfor et område på 14,4 ha.

Der bliver anvendt vaskede marksten med en størrelse på 10-150 cm i diameter. Stenene bliver udlagt i perioden 2026-2028, og der vil blive udlagt maksimalt 10.000 t. Den forventede anlægsvarighed pr. år er 14 dage, og udlægningen udføres i sommerhalvåret. Sten lægges ud med en pram med gravemaskine, som vil placere de enkelte sten i området via GPS og ekkolod. Stenene placeres på Dronningedysens sider, og ikke på toppen, af hensyn til at bevare en mindstedybde over revet på 2 m.

For en mere udførlig beskrivelse henvises til ansøgningsmaterialet.

Sagsgennemgang

Efter Kystdirektoratet modtog ansøgningen, har den været sendt i høring hos Havplansekretariatet, Beredskabsstyrelsen - Sikre Farvande, Trafikstyrelsen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, Etablissement- og Terrænkommendoen, Slots- og Kulturstyrelsen, Lejre Kommune, Holbæk Kommune samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Sommerhusejernes Landsforening, EjendomDanmark, Landsforening for digelag i Danmark, Dansk Sejlunion og Geodatastyrelsen.

Nedenfor gengives de indkomne bemærkninger.

Beredskabsstyrelsen - Sikre Farvande skrev den 10. november 2025 bl.a. følgende:

”(...)

Da det ansøgte stenrev etableres ifm et allerede eksisterende lavvandet område med sten, og da dette eksisterende område er afmærket, så har Beredskabsstyrelsen, Sikre Farvande (SIFA) ingen indsigelser imod det ansøgte.

Det ansøgte giver dog anledning til følgende bemærkninger:

Vanddybde over udlagte sten skal, som angivet i ansøgningen, være mindst 2m.

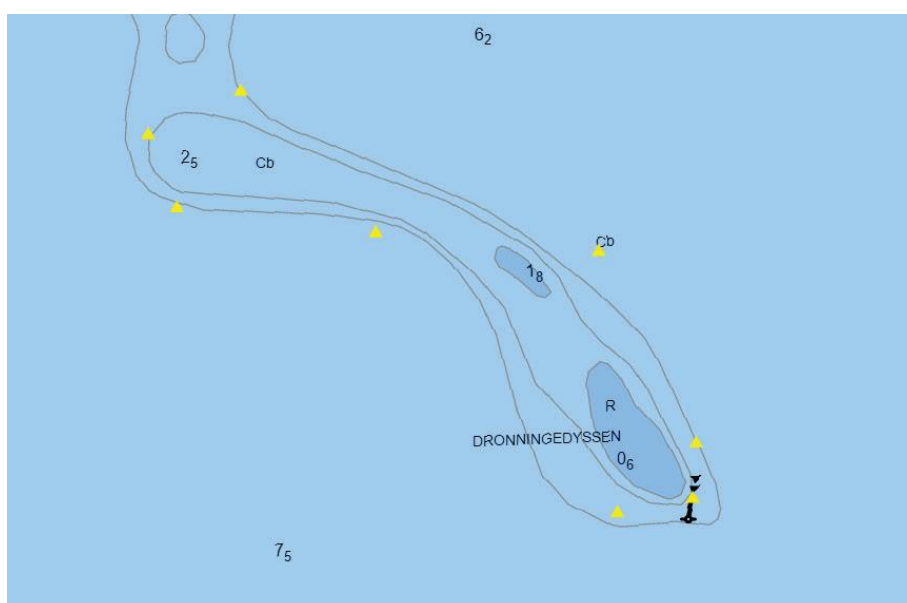
Der henvises i øvrigt til vedlagte bekendtgørelse og vurderingsskema, der bedes efterlevet og anvendt i relevant omfang.

Efter etablering af sten, så skal områdets mindstedybder dokumenteres ved søopmåling efter aftale med Geodatastyrelsen.

Alt efter de modtagne dybdata skal afmærkningen af området muligvis justeres/ændres.

En sådan justering skal foretages uden udgifter for SIFA og skal forinden være godkendt af SIFA.

Stenrevet etableres inden for de gule markeringer på nedenstående kortudsnit.”



Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø skrev den 5. november 2025 følgende:

”Efter modtagelse af din henvendelse har denne været sendt i intern høring ved berørte fagkontorer. Disse kontorer er nu vendt retur med bemærkningen om at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø ingen bemærkninger har til det ansøgte.”

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen skrev den 24. oktober 2025 følgende:

”Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har gennemgået det ansøgte og også sendt dette i høring hos relevante foreninger/fiskere. Vi har ikke modtaget svar på denne høring, og vi vurderer heller ikke, at det ansøgte vil berøre eventuelle fremtidige fiskeriinteresser. Vi har derfor ikke bemærkninger til det ansøgte.”

Etablissement- og Terrænkommendoen skrev den 17. oktober 2025 følgende:

”Etablissement- og Terrænkommendoen har ingen bemærkninger til høringen vedrørende; genetablering af stenrev i Issefjorden.”

Alle bemærkninger blev sendt til orientering til ansøger.

Klagevejledning

Dette dokument indeholder tre afgørelser:

- afgørelse om at give tilladelse til projektet
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering
- afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens anvendelsesområde

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk/>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.
- Klageberettigede efter kystbeskyttelsesloven er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varer tager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og

8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

- Klageberettigede efter kysthabitatbekendtgørelsen er:

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
- 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
- 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

- Klageberettigede efter miljøvurderingsloven er:

- 1) miljøministeren,
- 2) enhver med retlig interesse i sagens udfald, og
- 3) landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 18 b i kystbeskyttelsesloven, samt § 54, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Kystdirektoratet eller Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Anne Villadsgaard

Anne Villadsgaard

avi@kyst.dk

Vedlagt: Bilag 1 – Udpegningsgrundlag

Kopi: Aquamind, Agrovi, Havplansekretariatet, Beredskabsstyrelsen - Sikre Farvande, Trafikstyrelsen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, Etablissement- og Terrænkommandoen, Slots- og Kulturstyrelsen, Lejre Kommune, Holbæk Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Sommerhusejernes Landsforening, EjendomDanmark, Landsforening for digelag i Danmark, Dansk Sejlunion og Geodatastyrelsen.

Kystdirektoratets afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.

Bilag 1: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 155: Udby Vig

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 136		
Naturtyper:	Vadeflade (1140)	Bugt (1160)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Brunvandet sø (3160)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Sumpvindelsnegl (1016)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Natyrtypen ege-blandskov (9160) er ikke tilstede i habitatområde H136. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.